URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI
STARY WIELISŁAW
na lata 2026 – 2033

Październik 2026r.

Nad Sołecką Strategią Rozwoju Wsi pracowali:

1. Ewa Matusiak
2. Ewa Włosek
3. Kazimiera Rakiecka
4. Kamila Popek
5. Krzysztof Lekszycki
6. Arkadiusz Łański
7. Karol Czerniak

Moderatorzy:

1. Jolanta Beker

Koordynator gminny: Aleksandra Łuszczyńska

SPIS TREŚCI

ANALIZA ZASOBÓW 4
ANALIZA SWOT 12
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI 14
WIZJA 16
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI 17
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 18
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA 21

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).
Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	malowniczo położona miejscowość pomiędzy miastem powiatowym Kłodzkiem, a miastem uzdrowiskowym Polanicą – Zdrój			x
stan środowiska	Stan środowiska wsi Stary Wielisław należy ocenić jako dobry, ze względu na brak na terenie wsi uciążliwych zakładów przemysłowych, składowisk odpadów i innych zanieczyszczeń.		x	
walory klimatu	umiarkowany, charakterystyczny dla regionu Dolnego Śląska	x		
walory szaty roślinnej	Różnorodne, liczne lasy, pola uprawne, łąki,		x	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Zabytkowy park i aleja kasztanowa w folwarku, pomniki przyrody		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Różnorodność zwierząt głownie przez bliskość lasów i łąk	x		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Potok Wielisławka	x		
wody podziemne				
gleby	Przeważają gruntu orne o klasie bonitacyjnej IIIb i IVa. Lasy i grunty leśne zajmują 15 % powierzchni sołectwa.	x		
kopaliny				
walory geotechniczne	zakwalifikowana do jednostki „metamorfik kłodzki" (skały metamorficzne okresu proterozoiku oraz paleozoiku)	x		
Kulturowy				
walory architektury (rodzaj zabudowy)	wieś łańcuchowa, posiada wiele zabytkowych domów mieszkalnych i mieszk.-gosp. Są one murowane oraz drewniane o cechach architektury sudeckiej (obszerne zagrody typu kmickiego z wielkimi bramami przejazdowymi)		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej (zabudowa zwarta lub rozproszona)	Stary Wielisław posiada typowe cechy wsi łańcuchowej.			
elementy krajobrazu (wzniesienia, aleje itp.)	Liczne wzniesienia i pagórki, bliskość gór, położenie w kotlinie,		x	

walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	• Większość posesji jest zadbana, a tradycyjna zabudowa wiejska, ogrody, sady, zieleń przydomowa oraz tereny rolnicze, łąki i pastwiska tworzą charakterystyczny krajobraz miejscowości. Zachowały się również naturalne elementy krajobrazu, takie jak zadrzewienia i cieki wodne. • Część starszych budynków wymaga przeprowadzenia prac remontowych oraz poprawy stanu technicznego.		x	
zabytki i pamiątki historyczne	zespół dworsko-folwarczny z pierwszej połowy XIX wieku, w którego skład wchodzą: ✓ dwór ✓ oficyna, ✓ dwie obory z częścią mieszkalną, ✓ spichrz wschodni, ✓ spichrz zachodni, ✓ stajnia z wozownią, ✓ aleja kasztanowa na podwórzu gospodarczym, ✓ taras widokowy z balustradą, ✓ zabytkowy park ✓ ogrodzenie, murowano-metalowe. Obecnie w budynku dawnego dworu znajdują się mieszkania prywatne, ale niestety cały kompleks popada w ruinę. Urokliwe kapliczki, krzyże przydrożne oraz kolumny wotywne pokazują splot dziejów Polski, Czech i Niemiec Mauzoleum księcia Jana ziębickiego– neobarokowa kaplica wzniesiona w latach 1904–1905, upamiętniająca śmierć księcia Jana ziębickiego w bitwie pod Starym Wielisławiem. Obecnie pełni funkcję kaplicy mszalnej. Mauzoleum w 1960 roku zostało wpisane do rejestru zabytków i odrestaurowane w 1973 roku. W sumie w Starym Wielisławiu ponad 50 budynków mieszkalnych i mieszkalno-gospodarczych wpisanych jest to rejestru zabytków.		x	
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	• Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej to niewątpliwie najważniejszy zabytek Starego Wielisławia. Jest miejscem kultu religijnego do którego corocznie zjeżdża kilka tysięcy osób z Polski i z zagranicy. Kościół w Starym Wielisławiu istniał już w X wieku. Według historycznych przekazów w drodze do Gniezna miał zawitać tutaj św. Wojciech. Przechowuje się tutaj m.in. relikwie Krzyża Świętego, św. Katarzyny Aleksandryjskiej i replikę gwoździa jakim przybito rękę Jezusa do krzyża, a którego wzór znajduję się w muzeum narodowym w Austrii. Od 2011 r. w sanktuarium znajdują się			x

	także relikwie św. Jana Pawła II. Sanktuarium odwiedzili: Prymas kard. Stefan Wyszyński - po wyjściu z więzienia i Ks. Karol Wojtyła jako duszpasterz akademicki a drugi raz, gdy był już biskupem krakowskim. Upamiętnia to tablica wmurowana przy wejściu do kościoła. Przy kościele znajduje się zabytkowy cmentarz z lapidarium.			
święta, odpusty, pielgrzymki	Coroczny odpust parafialny, Pielgrzymka Kół Gospodyń;	x		
tradycje, obrzędy, gwara	Dożynki wiejskie,	x		
legendy, podania i fakty historyczne	Legenda o powstaniu kościoła i figury Matki Boskiej Bolesnej;		x	
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne	ks. Jan Ziębicki, ksiądz Włodzimierz Zimoląg	x		
specyficzne nazwy				
specyficzne potrawy				
Produkty lokalne i regionalne	Miody, Produkty rolne, przetwory domowe		x	
dawne zawody				
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Wieś posiada atrakcyjne działki pod zabudowę- głównie prywatne.			x
działki rekreacyjno - letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Wieś posiada pojedyncze działki pod działalność usługową	x		
działki gminne na cele społeczne				
pustostany mieszkaniowe	nieliczne	x		
pustostany poprzemysłowe	Budynki po PGR		x	
tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Uchwała nr 381/VI/2013 Rady Gminy Kłodzko z 10 czerwca 2013 r.; - Plan dla całego obrębu Stary Wielisław; Uchwała nr 84/IX/2024 z 11 grudnia 2024 r., dotycząca wybranych terenów Starego Wielisławia i Jaszkowej Górnej.			
inne	- potencjał rozwoju turystyki wiejskiej, agroturystyki i rekreacji, wynikający z położenia			
Infrastruktura społeczna				
place publicznych spotkań, festynów	Centrum Inicjatyw Społeczno- Kulturalnych			

sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska, wiata biesiadna, miejsce na ognisko, grilla,		x	
miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe, siłownia zewnętrzna		x	
miejsca rekreacji	Plac zabaw, wiata biesiadna, rowerowa przystań,			
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	rowerowa przystań, Stary Wielisław – wieś z historią w tle" Lokalna trasa Około 9 km Trasa pieszo-rowerowa prowadząca wzdłuż drogi powiatowej przez miejscowość. Umożliwia poznanie lokalnych zabytków i historii wsi; ważniejsze miejsca oznaczono tablicami informacyjnymi w języku polskim, niemieckim i czeskim.		x	
szkoły				
przedszkola				
biblioteki	filia biblioteki gminnej			
placówki opieki społecznej	Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Świdnickiej			x
inne	gra terenowa "Wielisławski włóczykij"			x
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Istnieje wodociąg		x	
Kanalizacja i inne rozwiązania	Brak kanalizacji, przydomowe oczyszczalnie ścieków, zbiorniki bezodpływowe,	x		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Droga powiatowa i drogi gminne, oświetlenie przy drodze powiatowej i w większości przy drogach gminnych		x	
chodniki, parkingi	Chodnik- tylko fragmentami, parking publiczny przy sanktuarium,			
przystanki	7 przystanków PKS, jeden przystanek PKP na żądanie		x	
Dostęp do technologii teleinformatycznych	- miejscowość posiada dostęp do sieci światłowodowej, zapewniającej mieszkańcom możliwość korzystania z szybkiego Internetu. Telefonia komórkowa - na terenie miejscowości dostępny jest zasięg kilku operatorów sieci komórkowych.		x	
inne	Doskonała lokalizacja pomiędzy miastem powiatowym Kłodzkiem, a miastem uzdrowiskowym Polanica- Zdrój			x
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)				
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	We wsi działa sklep spożywczo- wielobranżowy LEWIATAN z szerokim asortymentem i dogodnymi godzinami otwarcia- nawet w niedzielę. Przy sklepie znajduje się paczkomat, który jest znacznym udogodnieniem dla mieszkańców. Strukturę lokale gospodarki tworzą również liczne przedsiębiorstwa produkcyjno – usługowe. Na wsi można skorzystać z usług firm, które świadczą usługi w zakresie m.in. transportu, robót ziemnych, budowlanych, remontowych, stolarstwa, metalurgii, mechaniki		x	

	samochodowej, geodezji, ogrodnictwa. Na wsi funkcjonuje pasieka, która prężnie działa i prowadzi warsztaty.			
gastronomia	Firma cateringowa,		x	
miejsca noclegowe	Glamping Na Polanie Smaczne Spanie Oaza Spokoju - Domki			
gospodarstwa rolne (liczba)	Ok 10 małych i średnich gospodarstw	x		
uprawy hodowle	Bydło mięsne	x		
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Ma powstać farma PV, W wielu indywidualnych domach jednorodzinnych zainstalowane są panele fotowoltaiczne,		x	
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę (np. fundusz sołecki)	Tak, dotacje dla stowarzyszeń			x
środki wypracowywane (np. projekty)	Środki finansowe wypracowywane przez sołectwo pochodzą z kilku źródeł, tj. 1) ze sprzedaży produktów przez Koło Gospodyń Wiejskich podczas dożynek gminnych oraz lokalnych festynów dla mieszkańców wsi, 2) z nagród za udział w konkursach organizowanych przez Gminę Kłodzko 3) wynajmu świetlicy wiejskiej przez mieszkańców na prywatne imprezy okolicznościowe (urodziny i inne przyjęcia rodzinne). 4) poprzez skutecznie aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację zadań.			x
Środki rzeczowe	Komplet ławek i stołów biesiadnych, namiot biesiadny, kontenery gospodarcze, sprzęt do grillowania i gastronomiczny, cateringowy, sprzęt sportowy,			x
inne				
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Liczba mieszkańców	ok. 1000		x	
Autorytety i znane postacie we wsi	sołtys, proboszcz oraz osoby aktywnie angażujące się w życie społeczne i rozwój miejscowości			
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o wyjątkowej wiedzy lub umiejętnościach ważnych dla sołectwa, m.in. informatycznych	Historyk, elektryk, geodeta,			
Przedsiębiorcy, sponsorzy	- lokalni przedsiębiorcy prowadzący działalność usługową, produkcyjną, handlową i turystyczną; potencjalne wsparcie lokalnych inicjatyw poprzez sponsoring i współpracę			

Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne	W Starym Wielisławiu jest grupa ludzi, którzy są mocno zaangażowani w rozwój miejscowości. Prowadzą działania w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców, zarówno pod kątem infrastruktury jak również relacji społecznych. Wszyscy współpracują ze sobą na wielu płaszczyznach, wspierają wzajemnie swoje działania, aby skutecznie integrować społeczność lokalną i podnosić atrakcyjność miejscowości. <u>Sołtys i Rada Sołecka</u> Sołtys i Rada Sołecka organizują zebrania sołeckie, w których oprócz mieszkańców uczestniczą także przedstawiciele gminy Kłodzko i jednostek podległych. Sołtys i Rada Sołecka prowadzą aktywne działania w kierunku rozwoju wsi, dbając m.in. o efektywne przeznaczenie funduszu sołeckiego. Poprzez ścisłą współpracę z władzami gminy Kłodzko przeprowadzono wiele inwestycji, np. rozbudowa oświetlenia, modernizacja boiska, remont dróg gminnych itp. Sołtys wraz Radą Sołecka utrzymują stałą współpracę z organizacjami działającymi we wsi podejmując wspólnie wiele oddolnych inicjatyw związanych np. z utrzymaniem czystości i estetyki wsi, wydarzeń kulturalnych i sportowych. <u>Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi</u> Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w lutym 2013 roku. Celem stowarzyszenia jest rozwój aktywności społeczności lokalnej, wspieranie wolontariatu, promocja wsi Stary Wielisław, rozwój turystyki oraz ochrona zdrowia i ekologii. Stowarzyszenie wielokrotnie pozyskiwało środki finansowe na zadania zawiązane z rozwojem wsi Stary Wielisław. Dzięki takim środkom powstała np. ścieżka zmysłów przy placu zabaw, stworzono wiele materiałów promujących sołectwo, zakupiony został namiot wystawienniczy, który wykorzystują wszystkie organizacje działające we wsi. Głównym projektem stowarzyszenia stał się projekt wsi tematycznej - Stary Wielisław "Rowerowa wieś". W związku z realizacją tego projektu przeprowadzono akcję społeczną, ciesząca się dużym zaangażowaniem mieszkańców „rower w każdym ogrodzie”. Efektem tej akcji stały się kwietniki rowerowe na ozdabiające miejsca publiczne oraz prywatne posesje. <u>Stowarzyszenie Sportowo- Kulturalne KS Stary Wielisław</u> Stowarzyszenie Sportowo-Kulturalne KS Stary Wielisław od 2014 roku prowadzi działalność w zakresie integracji społecznej poprzez aktywność sportową. Celem stowarzyszenia jest krzewienie sportu, szczególnie piłki nożnej wśród dzieci i młodzieży. Od 10 lat prowadzi szkółkę piłkarską, w której łącznie trenuje ok. 110 dzieci. Jest to dobry			x

	wynik, świadczący o jakości treningów i dostępności proponowanych zajęć. Członkowie stowarzyszenia podejmują wiele inicjatyw związanych ze stworzeniem odpowiednich warunków do prowadzenia treningów. Zrealizowane działania: modernizacja płyty boiska, montaż piłkochwytu, ogrodzenie terenu boiska oraz oświetlenie boiska. Stowarzyszenie skutecznie pozyskuje środki na rozwój infrastruktury sportowej oraz działalność klubu. Organizuje również imprezy sportowe i kulturalne takie jak np. turnieje, zabawy karnawałowe, strefy kibica. <u>OSP Stary Wielisław</u> Ochotnicza Straż Pożarna w Starym Wielisławiu jest jedną z najstarszych straży pożarnych w Gminie Kłodzko. Oprócz działań związanych z poprawą bezpieczeństwa mieszkańców w sytuacjach kryzysowych, jednostka podejmuje działania w zakresie integracji społecznej, przygotowując np. coroczny piknik rodzinny z okazji dnia dziecka. Dodatkowo druhowie z OSP biorą udział w przygotowywaniu wraz z Sołtysem i Radą Sołecką instalacji na różne okazje, np. świąteczne centrum wsi. <u>Koło Gospodyń Wiejskich</u> Koło Gospodyń Wiejskich w Starym Wielisławiu powstało w 1961. Przez lata działo bardziej lub mniej aktywnie. 10 maja 2003 roku, zostało oficjalnie reaktywowane. W 2023 roku KGW obchodziło 20-lecie reaktywacji. Jest wpisane w Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich, co umożliwia im pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych. Panie z KGW prężnie działają, angażując się w życie społeczne wsi oraz całej gminy. Często reprezentują sołectwo na różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych. <u>Filia biblioteki publicznej gminy Kłodzko</u> Filia biblioteki publicznej gminy Kłodzko w Starym Wielisławiu jest mocno zaangażowana w działalność społeczną w miejscowości. Bierze udział we wszystkich wydarzeniach kulturalno-sportowych organizowanych we wsi oraz sama często przeprowadza warsztaty dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Ponad to prowadzi intensywną współpracę z miejscowymi Warsztatami Terapii Zajęciowej, tworząc klub artystyczno- literacki dla osób z niepełnosprawnościami.			
Zespoły artystyczne, twórcy	Rzeźbiarz, pisarka,			
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Stała współpraca z Radiem Wrocław, TVP Wrocław, Telewizja Kłodzka oraz prasą lokalną oraz wydziałem promocji gminy kłodzko			x
Współpraca zagraniczna i krajowa	Współpraca z sołectwami na terenie gminy oraz powiatu.		x	
Aktywność sołectwa (imprezy i wydarzenia	Strażacki Dzień dziecka – pierwszy weekend czerwca		x	

cykliczne, działalność edukacyjna, działania na rzecz wsi)	Świąteczna kraina- od 6 grudnia do końca stycznia Dożynki gminne Turnieje i imprezy sportowe, Impreza andrzejkowa, karnawałowa, sylwester, Festyn parafialny,			
Sukcesy sołectwa (nagrody, dyplomy itp.)	• **2026 r**. **– I miejsce w konkursie „Piękna i Aktywna Wieś Gminy Kłodzko**" oraz nagroda w wysokości 5 000 zł. • **2026 r.** – **I miejsce w konkursie na najpiękniejszy wieniec dożynkowy** podczas dożynek gminnych - nagroda 1 300 zł. • **2025 r.** – promesa w wysokości 3 750 zł w konkursie „**Najlepsze inicjatywy społeczności lokalnych"** na zakup garażu blaszanego na potrzeby sołectwa. • **2025 r. – Grand Prix w konkursie na najładniejsze Świąteczne Centrum Wsi za stworzenie „Świątecznej Krainy";** nagroda wyniosła 1500 zł. – nagroda przekazana na cele charytatywne. • **2023 r. – II miejsce za wieniec dożynkowy w konkursie gminnym**, nagroda 1 300 zł. • **2022 r. – I miejsce w konkursie Powiatu Kłodzkiego na „Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy"**. Wieniec przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich ze Starego Wielisławia zdobył nagrodę w wysokości 1 800 zł. Dzięki zwycięstwu przedstawicielki sołectwa reprezentowały powiat kłodzki podczas Dożynek Wojewódzkich w Udaninie. • **2013 r. – II miejsce w konkursie „Najbardziej Aktywne Sołectwo w Gminie Kłodzko**" i nagroda 8 000 zł. • **2013 r. – I miejsce w konkursie „Moje Sołectwo**"; nagrodą były środki finansowe, wyjazd szkoleniowy i wsparcie w opracowaniu oferty turystycznej wsi.			x
inne				
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	1. Przybytek Niebieski. Skarby i cuda sanktuarium w Starym Wielisławiu koło Polanicy Zdroju" – Marek Perzyński 2. „Cudowne wizerunki, kapliczki i krzyże pokutne w gminie Kłodzko" – Marek Perzyński 3. „Słownik geografii turystycznej Sudetów. Tom 15: Kotlina Kłodzka i Rów Górnej Nysy" – pod red. Marka Staffy 4. Materiały projektowe „Wieś bogata w historię – zabytki Starego Wielisławia"		x	

	Detektywów Przeszłości" pod opieką p. Marka Królikowskiego			
Strony www, media społecznościowe (nazwa, adres)	https://naszwielislaw.pl/ facebook- #Stary Wielisław		x	
Inne sposoby promocji	Kronika, Lokalna prasa i tv TVP Wrocław, radio Wrocław, Udział w wydarzeniach na terenie Dolnego Śląska		x	

ANALIZA SWOT

Określenie słabych i mocnych stron sołectwa oraz szans i zagrożeń.
Silne strony to ludzie, tradycja, środki, na których oparte są konkretne działania.
Słabe strony to czynniki, które mogą utrudnić osiągnięcie sukcesu.
Szanse to korzystne uwarunkowania zewnętrzne, które mogą zostać wykorzystane.
Zagrożenia to czynniki zewnętrzne, które mogą utrudniać lub nawet uniemożliwić realizację zadań.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Lider wsi (J) 2. Lokalizacja (B) 3. Zabytki świeckie i sakralne (T) 4. Biblioteka we wsi (S) 5. Prężnie działające stowarzyszenia (OSP, KGW, Stowarzyszenie Sportowo-Kulturalne KS Stary Wielisław, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi, nieformalna grupa Projekt Wielisław) (J) 6. Wzrost liczby mieszkańców (J) 7. Duże ilość przedsiębiorców świadczących szeroki wachlarz usług (B) 8. Doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych (B) 9. Wyraźnie zarysowane centrum wsi (S) 10. Centrum Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych ze świetlicą, zapleczem kuchennym i wiatą biesiadną (S) 11. Boisko sportowe z infrastrukturą (S) 12. Umiejętność realizacji przedsięwzięć z finansowanych z funduszy zewnętrznych (B) 13. Duży sklep spożywczy + 2 paczkomaty (S) 14. Uzdolnieni artystycznie i muzycznie mieszkańcy (T) 15. Linia PKP (S) 16. Sponsorzy wspierający działania oddolne (B) 17. Ciekawa, dobrze udokumentowana historia wsi (T)	1. Zły stan dróg, niewystarczająca ilość chodników i bezpiecznych przejść dla pieszych, utwardzonych poboczy, wpływający na bezpieczeństwo pieszych (S) 2. Brak ścieżek rowerowych (S) 3. Brak sieci kanalizacyjnej (S) 4. Brak jednostek oświaty: szkoły, przedszkola, żłobka, które mają ogromny wpływ na integrację mieszkańców (S) 5. Niski stopień integracji społecznej, w szczególności z nowymi mieszańcami (J) 6. Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych (S) 7. Niewystarczające zagospodarowanie i wyposażenie przestrzeni publicznej, w tym miejsc służących rekreacji i integracji mieszkańców (S) 8. Niewystarczające wykorzystanie potencjału lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego na potrzeby edukacji, turystyki i promocji miejscowości (T) 9. Słaba oferta integracyjna dla młodzieży (J) 10. Brak terenów Gminnych, które można by wykorzystać pod cele społeczne (S)

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych w tym w ramach Programu Odnowy Wsi (B) 2. Współpraca z Urzędem Gminy Kłodzko, Starostwem Powiatowym, UMWD, DUW (B) 3. Organizacja cyklicznych imprez plenerowych integrujących mieszkańców i promujących wieś (J) 4. Droga rowerowa przy drodze powiatowej - Ogólnopolska droga rowerowa Eurovelo, jako odcinek Dolnośląskiej Cyklostrady (S) 5. Droga rowerowa pośród pól (S) 6. Dobry kontakt z LGD Wstęga Sudetów (B) 7. Cyfryzacja wsi, projekty innowacyjne (B) 8. Wzrost znaczenia małych miejscowości jako miejsc atrakcyjnych do życia i wypoczynku (J) 9. Rozwój i poprawa połączeń kolejowych w regionie, zwiększające dostępność komunikacyjną miejscowości i jej okolic (S) 10. Promocja lokalnych produktów (B)	1. Zmiany klimatu (J) 2. Zagrożenie wojną: brak infrastruktury krytycznej (schrony, ujęcia wody pitnej, plany ewakuacyjne, systemy informacji o zagrożeniach) (J) 3. Zwiększone ryzyko przestępstw przeciwko mieniu – duża liczba nowych domów jednorodzinnych oraz obecność zamożnych mieszkańców mogą zwiększać atrakcyjność miejscowości dla potencjalnych sprawców kradzieży i włamań (J) 4. Zanikanie tradycji (T) 5. Starzenie się społeczeństwa (J) 6. Wzmożony ruch na drodze powiatowej w tym przejazd ciężkiego transportu przez wieś (S) 7. Niewystarczające środki finansowe gminy na realizację inwestycji i działań odpowiadających potrzebom miejscowości (B)

ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJU WSI

J – jakość życia - warunki niematerialne i duchowe (relacje sąsiedzkie, współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia)

S – standard życia - czynniki materialne (infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej, np. chodniki, drogi, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, internet, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, wyposażenie, stan posesji)

T – tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego (kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, tradycyjne uprawy i hodowle, lokalne kuchnie i potrawy, tradycyjne zawody, szczególne formy pomocy sąsiedzkiej i zaangażowanie w spray publiczne

B – byt- warunki ekonomiczne (rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie przedsiębiorców i producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwość pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne i promocja

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego

3, 14, 17	--
8	4, 5

(+)-

Wnioski: obszar silny, otoczenie nie sprzyja.

Zalecenia: Wspierać integrację i rozwijać współpracę społeczną. Wykorzystać mocne strony i potencjał mieszkańców, jednocześnie ograniczając negatywny wpływ czynników zewnętrznych.

Standard życia (warunki materialne)

4,9,10,11,13, 15	4, 5, 9	**(-)+**
1, 2, 3, 4, 6, 7, 10	6	

Wnioski: obszar słaby, otoczenie sprzyja.
Zalecenia: utrzymanie i dalsza poprawa infrastruktury technicznej, rozwijanie terenów rekreacyjnych i poprawa estetyki przestrzeni publicznej.

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe)

1, 5, 6,	3, 8,	**(=)-**
5, 9	1, 2, 3	

Wnioski: obszar silny, otoczenie nie sprzyja.
Zalecenia: wspieranie działalności lokalnych organizacji, rozwijanie oferty kulturowej, sportowej i rekreacyjnej.

Byt (warunki ekonomiczne)

2, 7, 8, 12, 16	1, 2, 6, 7,10	**(+)+**
--	7	

Wnioski: obszar silny, otoczenie sprzyja.
Zalecenia: wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, promowanie lokalnych produktów u usług, wykorzystanie potencjału wsi do rozwoju.

WIZJA ROZWOJU WSI STARY WIELISŁAW NA LATA 2026 - 2033

Wizja hasłowa:

Stary Wielisław – historia miejsca, energia ludzi.

Wizja opisowa:

Stary Wielisław to wieś, w której żyje się bezpiecznie, wygodnie i spokojnie, a mieszkańcy czują się częścią zintegrowanej i przyjaznej społeczności. Dobrze rozwinięta infrastruktura, zadbane otoczenie oraz przyjazna przestrzeń publiczna zapewniają poczucie bezpieczeństwa i komfort codziennego życia. Atrakcyjne i ogólnodostępne miejsca spotkań, sportu i rekreacji sprzyjają integracji mieszkańców w każdym wieku, a wspólnie organizowane wydarzenia kulturalne, sportowe i rodzinne są okazją do budowania więzi sąsiedzkich i aktywnego spędzania czasu.

Stary Wielisław wyróżnia się bogatą historią, pielęgnowanymi tradycjami oraz walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Zabytki, lokalne produkty i rozwinięta turystyka rowerowa budują rozpoznawalność miejscowości, która jest atrakcyjna zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

Największą siłą wsi są jej mieszkańcy, którzy wzajemnie się wspierają, wspólnie podejmują inicjatywy i dbają o swoje otoczenie. Aktywność lokalnych organizacji, bogate życie społeczne oraz współpraca międzypokoleniowa tworzą atmosferę otwartości, wzajemnego zaufania i przynależności. Stary Wielisław to miejsce, w którym mieszkańcy czują się bezpiecznie, chętnie spędzają razem czas i są dumni ze swojej miejscowości.

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ROZWOJU WSI

na okres (2026-2027)

	Odpowiedź	**Propozycja projektu (nazwa, termin)**	**Czy nas stać na realizację? (tak/nie)**		**Punktacja**	**Hierarchia**
			Organizacyjnie	**Finansowo**		
Co nas najbardziej zintegruje?	Uczestnictwo mieszkańców we wspólnym wydarzeniu	„ŚWIĄTECZNA KRAINA" – świąteczne miejsce spotkań	TAK	TAK	23	II
Na czy nam najbardziej zależy?	Rozwój wsi	Złożenie projektu w ramach odnowy Wsi – idea promującą odnowę wsi- warsztaty i zakup materiałów promocyjnych	TAK	TAK	21	III
Co nam najbardziej przeszka-dza?	Brak nowych inspiracji do działań na rzecz miejscowości	„W drogę po pomysły!" Wyjazd studyjny Liderów wsi.	Tak	Tak	13	IV
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców	Zakup wozu strażackiego	Tak	tak	27	I
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Współorganiza-cja wydarzenia	„Strażacki dzień dziecka"	Tak	Tak	7	V

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU WSI NA LATA 2026– 2033

Wizja:

Stary Wielisław – historia miejsca, energia ludzi.

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji	Źródła finansowania
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Zachowanie i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego oraz tradycji sołectwa. 2. Wzmacnianie więzi społecznych oraz aktywności mieszkańców	1.1 Wykonanie i montaż nowych witaczy przy wjazdach do miejscowości oraz centralnego witacza promującego 1.2 Organizacja warsztatów tradycji dożynkowych 1.3 „Wiadomość z przeszłości – historia, którą dziś rozumiemy” - Wykonanie i montaż tabliczek informacyjnych zawierających tłumaczenia napisów znajdujących się na zabytkowych elementach Starego Wielisławia. 1.4 Renowacja przydrożnych kapliczek	2026-2033	Budżet Gminy, budżet powiatu, budżet województwa dolnośląskiego, krajowe środki zewnętrzne, środki unijne, konkursy, środki wypracowane przez Sołectwo, sponsorzy, darczyńcy
	2.1 Opracowanie i promocja regionalnej potrawy charakterystycznej dla miejscowości 2.2 Organizacja wyjazdów integracyjnych i studyjnych dla mieszkańców 2.3 Organizacja turniejów sportowych integrujących mieszkańców 2.4 Organizacja corocznej akcji społecznej „Posprzątaj przed swoim domem”.	2026-2033	

B. STANDARD ŻYCIA			
1. Poprawa standardu życia mieszkańców poprzez rozwój i modernizację infrastruktury technicznej, społecznej oraz rekreacyjnej. 2. Tworzenie atrakcyjnych i dostępnych miejsc do integracji, wypoczynku oraz aktywności mieszkańców w każdym wieku	1.1 Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej 1.2 Budowa ścieżki rowerowej 1.3 Budowa bezpiecznych przejść dla pieszych 1.4 Budowa sieci kanalizacyjnej 1.5 Budowa placu zabaw wraz ze strefą aktywności i relaksu 1.6 Budowa nowej remizy dla OSP	2026-2033	Budżet Gminy, budżet powiatu, budżet województwa dolnośląskiego, krajowe środki zewnętrzne, środki unijne, konkursy, środki wypracowane przez Sołectwo, sponsorzy, darczyńcy
	2.1 Budowa boiska wielofunkcyjnego 2.2 Budowa całorocznego kortu tenisowego z miejscem do squasha 2.3 Rozbudowa /przebudowa świetlicy wraz z wyposażeniem 2.4 Zakup mobilnej sceny lub budowa stałej sceny plenerowej przy boisku sportowym. 2.5 Zakup leżaków, rzutnika oraz ekranu nadmuchiwanego do kina plenerowego	2026-2033	
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej, integracji mieszkańców oraz poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej służącej lokalnej społeczności	1.1 Organizacja warsztatów tematycznych oraz zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych dla różnych grup wiekowych 1.2 Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych (np. kino plenerowe, spotkania świąteczne, pieśni biesiadnych) 1.2 Zakup defibrylatora AED 1.3 Montaż multimedialnych tablic ogłoszeniowych na terenie wsi 1.4 Organizacja zakończenia wakacji połączonego z turniejem piłkarskim i zawodami sportowo-rekreacyjnymi. 1.5 Realizacja działań aktywizujących i integrujących mieszkańców.	206-2033	Budżet Gminy, budżet powiatu, budżet województwa dolnośląskiego, krajowe środki zewnętrzne, środki unijne, konkursy, środki wypracowane przez Sołectwo, sponsorzy, darczyńcy

2. Poprawa warunków organizacji wydarzeń i integracji mieszkańców.	2.1 Zakup kosiarki samojezdnej lub ciągnika z osprzętem do utrzymania terenów zielonych. 2.2 Zakup donic i wykonanie nasadzeń wieloletnich na terenie miejscowości 2.3 Zakup wyposażenia i sprzętu niezbędnego do organizacji imprez i wydarzeń wiejskich, m.in. namiotów, ławostołów naczyń, strojów oraz innych elementów wyposażenia w tym zakup mobilnego stoiska gastronomiczno-promocyjnego	2026-2033	
D. BYT			
1. Pozyskanie funduszy na cele publiczne. 2. Promowanie walorów i atrakcji wsi.	1.1 Zakup działki na potrzeby parkingu przy boisku sportowym 1.2 Zakup działki pod budowę boiska wielofunkcyjnego	2026-2033	Budżet Gminy, budżet powiatu, budżet województwa dolnośląskiego, krajowe środki zewnętrzne, środki unijne, konkursy, środki wypracowane przez Sołectwo, sponsorzy, darczyńcy
	2.1 Promowanie miejscowości - opracowanie logo oraz identyfikacji wizualnej miejscowości 2.2 Wydruk materiałów promocyjnych 2.3 Projekt wydruk kalendarza dot. wsi	2026-2033	

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Międzynarodowe Sanktuarium M.B. Bolesnej

Międzynarodowe Sanktuarium M.B. Bolesnej – wejście z krużgankami

Centrum Inicjatyw Społeczno - Kulturalnych wraz z wiatą biesiadną

Centrum Inicjatyw Społeczno – Kulturalnych

Boisko sportowe przy Centrum Inicjatyw Społeczno -Kulturalnych

Plac zabaw przy Centrum Inicjatyw Społeczno -Kulturalnych

Mauzoleum księcia Jana ziębickiego

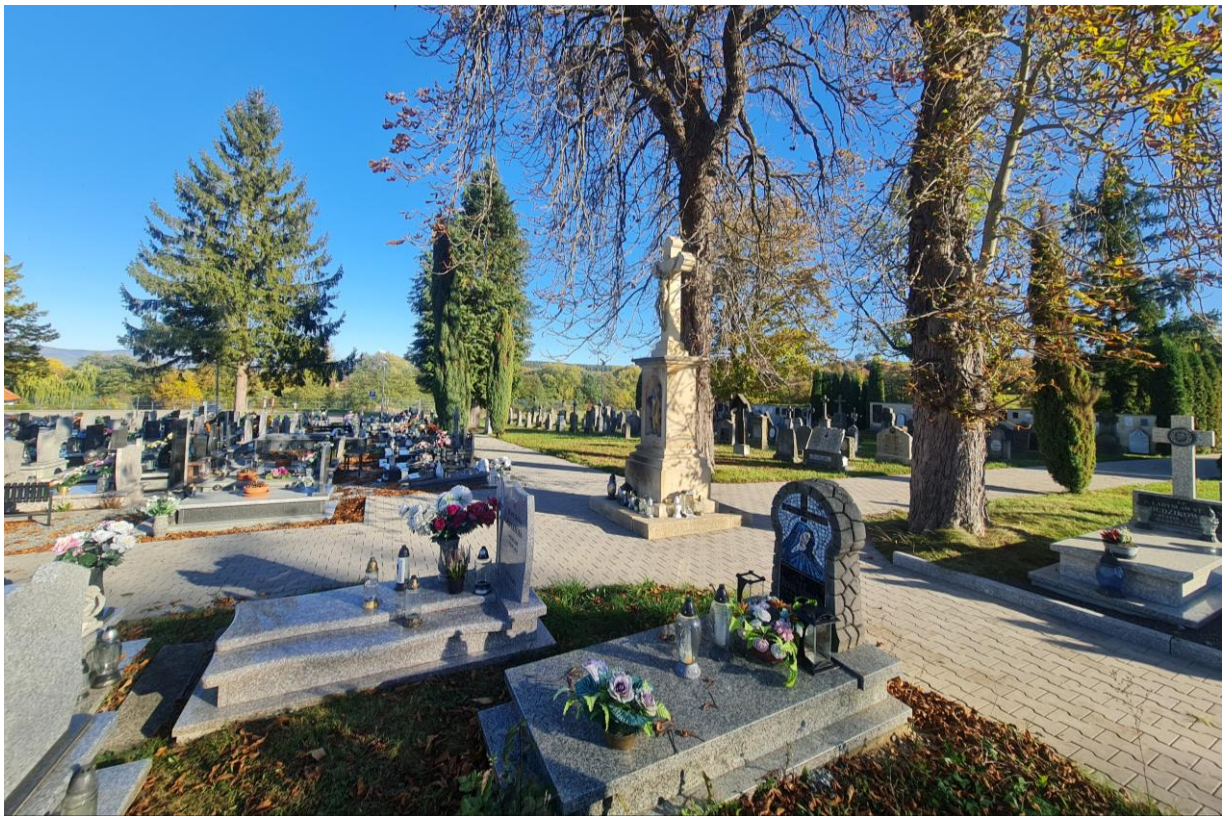

Cmentarz z zabytkową cześcią

Zespół dworsko-folwarczny z pierwszej połowy XIX wieku z aleją kasztanową

Panorama z widokiem na centrum wsi

Krajobraz z kapliczką w tle

Jedna z dróg gminnych- w tle sklep spożywczo-wielobranżowy

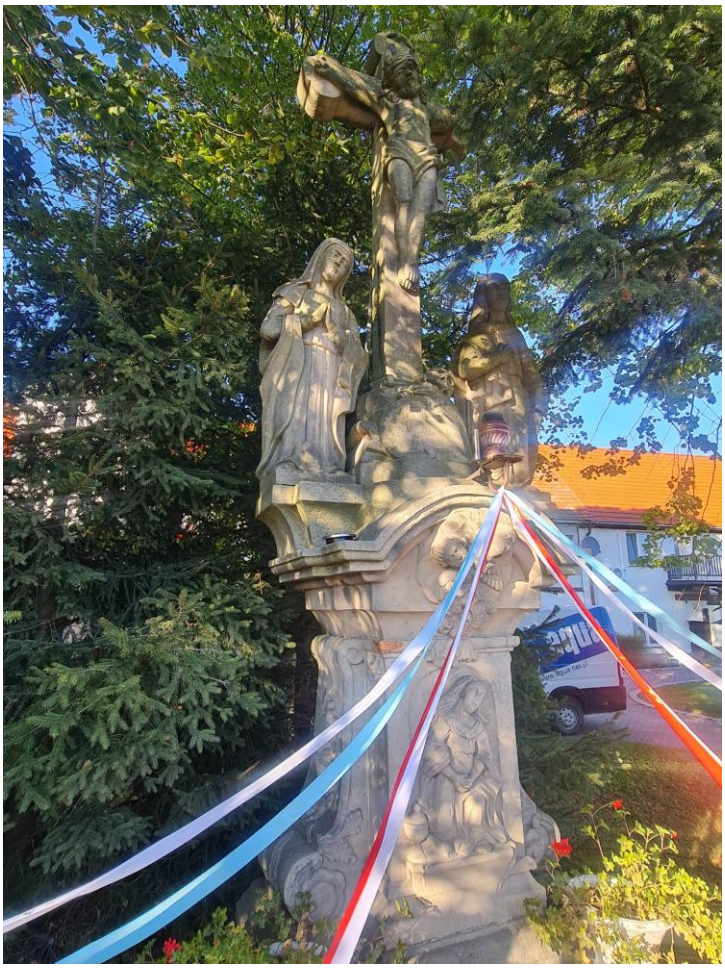

Jedna z wielu przydrożnych kapliczek

Rowerowa przystań przy drodze gminnej

Źródło: 24klodzko.pl

Świąteczne centrum wsi - Świąteczna Kraina

Świąteczne centrum wsi - Świąteczna Kraina

Jedna z ozdob dożynkowych na terenie wsi

Jedna z ozdob dożynkowych na terenie wsi

Tablice informacyjne na terenie wsi

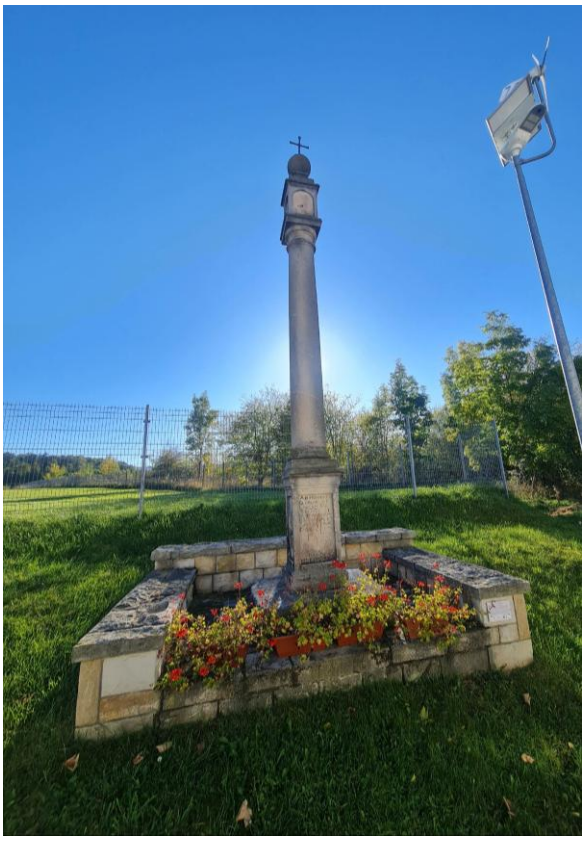

Barokowa kolumna wotywna

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI POWSTAŁA W RAMACH UCZESTNICTWA SOŁECTWA W PROGRAMIE „ODNOWA WSI DOLNOŚLĄSKIEJ”, ZARZĄDZANYM PRZEZ URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO I JEST EFEKTEM WARSZTATÓW „PLANOWANIE W PROCESIE ODNOWY WSI”

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU ZOSTAŁA SFINANSOWANA ZE ŚRODKÓW GMINY KŁODZKO

Urząd Gminy Kłodzko

ul. Stefana Okrzei 8a

57-300 Kłodzko

Październik 2026r.